

Ministarstvo
finansija

Adresa: Ul. Stanka Dragojevića 2
81000 Podgorica, Crna Gora
www.mif.gov.me

Br: 05-02-040/25-2899/2

Podgorica, 20.02.2025.godine

Za: MINISTARSTVO KULTURE I MEDIJA, Njegoševa br. 83, Cetinje
gospođi, dr Tamari Vujović, ministarki

Predmet: Mišljenje na Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac

Veza: Vaš akt br. 13-082/24-2069/10 od 10.02.2025. godine

Poštovana gospođo Vujović,

Povodom *Predloga uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga uredbe i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Dostavljenim Predlogom, navedeno je da postojeća Uredba o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknutog kulturnog stvaraoca je zastarjela i ne prepoznaje dovoljno specifične doprinose umjetnika i stručnjaka u različitim oblastima kulture. Izmjene i dopune uredbe osiguraće da propis odgovara potrebama savremenih kulturnih stvaralaca, povećanje efikasnosti administrativnih procedura i doprinose ukupnom razvoju kulturne scene.

Izvještajem o analizi uticaja propisa, navedeno je da za implementaciju predmetnog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore, jer su ista planirana u budžetu Ministarstva kulture i medija za 2025. godinu, na poziciji 4318 – Ostali transferi pojedincima (programski kod: 20 020 001 001), u iznosu od cca 706.068,00 €.

Imajući u vidu navedeno, Ministarstvo finansija u načelu nema primjedbi na *Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac*, uz napomenu da će aktivnosti koje mogu imati dodatni fiskalni uticaj na budžet države, biti predmet posebnog razmatranja.

Nadalje, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, ističe da je neophodno da troškovi po ovom osnovu budu u okviru sredstava koja se godišnjim zakonom planiraju kod potrošačke jedinice Ministarstvo kulture i medija.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

Kontakt osobe:

mr Ivana Radojičić, Direktorat za finansijski sistem i koordinaciju politika, ivana.radojic@mif.gov.me;
Lazar Radonjić, Direktorat za državni budžet, lazar.radonjic@mif.gov.me.

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 52 stav 4 Zakona o kulturi („Službeni list CG“, br. 49/08, 16/11 i 38/12), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2025. godine, donijela je

UREDBU O IZMJENAMA I DOPUNAMA UREDBE O KRITERIJUMIMA I NAČINU DODJELJIVANJA STATUSA ISTAKNUTI KULTURNI STVARALAC

Član 1

U Uredbi o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac („Službeni list CG“, broj 78/09), poslije člana 1 dodaje se novi član koji glasi:

„Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 1a

Izrazi koji se u ovoj uredbi koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.”

Član 2

Poslije člana 3 dodaje se novi član koji glasi:

„Oblasti u kojima se dodjeljuje status istaknuti kulturni stvaralac

Član 3a

Djelo i stvaralaštvo od izuzetnog značaja za kulturu Crne Gore, za koje umjetniku i stručnjaku u kulturi može biti dodijeljen status istaknuti kulturni stvaralac, može biti iz sljedećih oblasti:

- 1) književno stvaralaštvo;
- 2) književno prevodilaštvo;
- 3) muzičko stvaralaštvo;
- 4) muzička interpretacija;
- 5) likovna umjetnost;
- 6) primijenjena i vizuelna umjetnost;
- 7) dizajn i umjetnička fotografija;
- 8) filmska umjetnost i audiovizuelno stvaralaštvo;
- 9) pozorišna umjetnost – scensko stvaralaštvo i interpretacija;
- 10) opera, muzičko-scensko stvaralaštvo i interpretacije;
- 11) umjetnička igra (klasičan balet, narodna i savremena igra);
- 12) digitalno stvaralaštvo i multimedija;
- 13) arhitektura;
- 14) prevođenje stručnih i naučnih tekstova;
- 15) izvođenje muzičkih, govornih, artistskih i scenskih kulturnih programa;
- 16) konzervatorska djelatnost;
- 17) muzejska djelatnost;
- 18) arhivska djelatnost;
- 19) kinotečka djelatnost;

- 20) filmska i televizijske djelatnosti;
- 21) naučnoistraživačka i obrazovna djelatnost u kulturi;
- 22) bibliotečka djelatnost;
- 23) izdavaštvo;
- 24) produkcija kulturnih djela i programa.“

Član 3

Član 4 mijenja se i glasi:

„Svako može da podnese inicijativu za dodjeljivanje statusa istaknuti kulturni stvaralac.

Inicijativa iz stava 1 ovog člana može se podnijeti samo za jednog umjetnika, odnosno stručnjaka u kulturi.

Inicijativa iz stava 1 ovog člana, sa kratkom biografijom i dokazima o ispunjenosti kriterijuma iz člana 2 stav 1 ove uredbe, podnosi se organu državne uprave nadležnom za poslove kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo), do 15. septembra tekuće godine.

U slučaju kad inicijativu iz stava 1 ovog člana podnosi strukovno udruženje iz oblasti kulture, inicijativa se može podnijeti za umjetnika, odnosno stručnjaka u kulturi iz oblasti djelovanja tog strukovnog udruženja.“

Član 4

Član 5 mijenja se i glasi:

„Za razmatranje inicijativa i utvrđivanje prijedloga za dodjeljivanje statusa istaknuti kulturni stvaralac Ministarstvo obrazuje stručnu komisiju koju čine:

- 1) dva predstavnika Univerziteta Crne Gore, od kojih je jedan iz oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva, a drugi iz oblasti kulturne baštine;
- 2) dva predstavnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, od kojih je jedan iz oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva, a drugi iz oblasti kulturne baštine;
- 3) jedan predstavnik Javne ustanove Filmski centar Crne Gore;
- 4) jedan predstavnik Javne ustanove Muzički centar Crne Gore;
- 5) predsjednik Udruženja likovnih umjetnika Crne Gore;
- 6) predsjednik Udruženja dramskih umjetnika Crne Gore;
- 7) predsjednik Udruženja književnika Crne Gore.

Komisija iz stava 1 ovog člana obrazuje se na period od godinu dana.

Bliži način rada i druga pitanja od značaja za rad komisije iz stava 1 ovog člana uređuju se poslovníkom.“

Član 5

Naziv člana i član 6 mijenjaju se i glase:

„Utvrđivanje prijedloga

Član 6

Komisija iz člana 5 ove uredbe dužna je da do 31. oktobra tekuće godine razmotri inicijative i utvrdi prijedloge za dodjeljivanje statusa istaknuti kulturni stvaralac.

Prilikom utvrđivanja prijedloga iz stava 1 ovog člana prednost ima umjetnik, odnosno stručnjak u kulturi sa dužim kontinuiranim stvaralačkim, odnosno stručnim radom.

Broj prijedloga iz stava 1 ovog člana utvrđuje se zavisno od visine raspoloživih sredstava obezbijeđenih za tu namjenu u budžetu Ministarstva.“

Član 6

Član 7 briše se.

Član 7

U članu 8 riječi: „prijedlog za dodjeljivanje statusa istaknuti kulturni stvaralac“ zamjenjuju se riječima: „prijedloge iz člana 6 stav 1 ove uredbe“.

Član 8

Poslije člana 14 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Započeti postupci

Član 14a

Postupke koji su započeti prije stupanja na snagu ove uredbe okončaće stručna komisija obrazovana u skladu sa ovom uredbom, u roku od 60 dana od dana obrazovanja komisije, po Uredbi o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac („Službeni list CG“, broj 78/09).

Obrazovanje stručne komisije

Član 14b

Stručna komisija obrazovana u skladu sa Uredbom o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac („Službeni list CG“, broj 78/09) prestaje sa radom danom stupanja na snagu ove uredbe.

Stručna komisija iz člana 5 ove uredbe obrazovaće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.“

Član 9

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore.“

Broj:

Podgorica, februar 2025. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,
Mr Milojko Spajić

O b r a z l o ž e n j e

I PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Uredbe o izmjeni i dopuni Uredbi o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac sadržan je u članu 52 stav 4 Zakona o kulturi ("Službeni list CG", broj 49/08, 16/11 i 38/12), kojim je propisano da bliže kriterijume i način dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac, kao i uslove i kriterijume za utvrđivanje visine i načina isplate naknade po osnovu tog statusa propisuje Vlada.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlozi za donošenje izmjenama i dopuna Uredbe o izmjeni i dopuni Uredbe o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac nalaze se u činjenici da je postojeće rješenje kojim se utvrđuje ovaj status anahrono, zastarelo i prevaziđeno iz razloga jer je djelovanje umjetnika i stručnjaka u kulturi prepoznato u različitim oblastima, shodno propisima iz oblasti kulture i važeća Uredba ih ne prepoznaje, što je bio i osnov da ovim inoviranim rješenjem budu taksativno prepoznate oblasti djelovanja.

Pored toga, inoviranom Uredbom posebno je ojačana uloga strukovnih udruženja, koji mogu samostalno podnijeti Ministarstvu obrazloženi predlog za dodjelu statusa istaknutog kulturnog stvaraoca.

Takođe, imajući u vidu činjenicu da su predloženim izmjenama i dopuna definisane oblasti u kojima se dodjeljuje status istaknuti kulturni stvaralac, te da posebna pažnja nije bila posvećena ulozi strukovnih udruženja u radu stručne komisije, kao i da na jasan način nije bila propisana procedura izbora dosadašnjih pojedinih članova stručne komisije, ukazala se potreba za preciznijim definisanjem i inoviranjem članova iste, a sve u skladu sa uporednim iskustvima i najboljim praksama zemalja u regionu.

III USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Uredba o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni stvaralac se ne usklađuje sa evropskim zakonodavstvom i potvrđenim međunarodnim konvencijama.

IV PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE PROPISA

Za potrebe sprovođenja ovog propisa sredstva su planirana Predlogom Zakona o budžetu za 2025. godinu, na potrošačkoj jedinici Ministarstvo kulture i medija (organizacioni kod 40801), Programu 20 020 Produkcija i umjetničko stvaralaštvo, Potprogramu Kulturno umjetničko stvaralaštvo 20 020 001, Aktivnosti 20 020 001 001 (sap a0342), na izdatku 4318 – Ostali transferi pojedincima – cca 706.068 eura.

IZVJEŠTAJ O ANALIZI UTICAJA PROPISA

MINISTARSTVO ILI
REGULATORNO TIJELO
PREDLAGAČ

Ministarstvo kulture i medija

NASLOV PROPISA

Predlog uredbe o izmjenama i dopunama uredbe o
kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknuti kulturni
stvaralac

Odjeljak 1: Definisanje problema

- ✓ Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- ✓ Što su uzroci problema?
- ✓ Što su posljedice problema?
- ✓ Ko je oštećen, na koji način i koliko?
- ✓ Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Postojeća uredba o kriterijumima i načinu dodjeljivanja statusa istaknutog kulturnog stvaraoca je zastarjela i ne prepoznaje dovoljno specifične doprinose umjetnika i stručnjaka u različitim oblastima kulture. Djelovanje kulturnih stvaralaca se promijenilo i razvilo u skladu sa novim kulturnim trendovima, ali važeća uredba ne prepoznaje ove promjene.

Razlozi za donošenje izmjena:

1. Modernizacija i prilagođavanje uredbe savremenim kulturnim trendovima i praksama.
2. Uvođenje novih kategorija kulturnih stvaralaca, uključujući digitalne i multimedijalne umjetnike.
3. Jačanje uloge strukovnih udruženja koja mogu samostalno podnijeti obrazloženi predlog za dodjelu statusa.
4. Preciznije definisanje uloga i procedura za izbor članova stručne komisije u skladu sa najboljim praksama zemalja u regionu.

Odjeljak 2: Ciljevi

- ✓ Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- ✓ Navesti dosljednost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim propisom postižu se sljedeći ciljevi:

1. Modernizacija Uredbe:
 - Ažuriranje kriterijuma i procedura za dodjeljivanje statusa istaknutog kulturnog stvaraoca kako bi se prilagodili savremenim kulturnim trendovima i praksama.
2. Prepoznavanje novih kategorija kulturnih stvaralaca:
 - Uvođenje i priznanje doprinosa savremenih stvaralaca u digitalnim i multimedijalnim umjetnostima, koje trenutno nisu dovoljno prepoznate važećom uredbom.
3. Jačanje uloge strukovnih udruženja:
 - Omogućavanje strukovnim udruženjima da samostalno podnose obrazložene predloge za dodjelu statusa istaknutog kulturnog stvaraoca, čime se povećava učešće stručne zajednice u procesu odlučivanja.
4. Poboljšanje procedura:
 - Preciznije definisanje procedura za sticanje i gubitak statusa istaknutog kulturnog stvaraoca, što će pojednostaviti administrativne procese i povećati transparentnost.
5. Unapređenje rada stručne komisije:

- Jasnije propisivanje procedure izbora i rada članova stručne komisije, u skladu sa najboljim praksama iz regiona, kako bi se osigurala pravičnost i stručnost u odlučivanju.
6. Povećanje transparentnosti i pravičnosti:
- Bolje definisanje uslova i kriterijuma za dodjeljivanje statusa, što će smanjiti subjektivnost u odlučivanju i povećati povjerenje kulturnih stvaralaca u sistem.
7. Očuvanje kulturnog naslijeđa:
- Pružanje adekvatne podrške istaknutim kulturnim stvaraocima kako bi nastavili doprinositi kulturnom naslijeđu i razvoju kulturne scene.
- Ovi ciljevi će osigurati da propis odgovara potrebama savremenih kulturnih stvaralaca, povećava efikasnost administrativnih procedura i doprinosi ukupnom razvoju kulturne scene.

Odjeljak 3: Opcije

- ✓ Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulativnu opciju, osim ako postoji obaveza pravnog djelovanja).
- ✓ Obrazložiti preferiranu, tj izabranu opciju.

Opcije za rešavanje problema

Opcija 1: Status quo

Zadržavanje postojećeg rješenja bez izmjena. Ovo ne bi riješilo identifikovane probleme i moglo bi dovesti do daljeg nezadovoljstva među kulturnim stvaralcima.

Opcija 2: Manje izmjene

Djelimične izmjene koje bi se fokusirale samo na proceduralne aspekte, ali ne bi u potpunosti adresirale potrebe savremenih stvaralaca.

Opcija 3: Sveobuhvatne izmjene (preporučena opcija)

Sveobuhvatne izmjene koje bi uključivale priznanje novih kategorija kulturnih stvaralaca, reformu procedura i jačanje uloge strukovnih udruženja. Ovo bi omogućilo modernizaciju pristupa i povećalo zadovoljstvo među kulturnim stvaralcima.

Odjeljak 4: Analiza uticaja

- ✓ na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - Nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne
- ✓ kakve troškove će primjena propisa stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima),
- ✓ da li su pozitivne posljedice donošenja propisa takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- ✓ da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija
- ✓ uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Socijalni uticaj:

Pozitivan uticaj na kulturne stvaraoce kroz prepoznavanje i uvažavanje njihovog rada, što može voditi ka većoj motivaciji i kreativnom djelovanju.

Uticaj na administraciju:

Povećanje transparentnosti i pojednostavljenje procedura olakšaće rad administracije i smanjiti broj žalbi i pritužbi.

Uticaj na širu javnost:

Veća dostupnost i raznovrsnost kulturnih sadržaja koji su podržani kroz prepoznavanje i nagrađivanje istaknutih stvaralaca.

Odjeljak 5: Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti.**
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihoda za budžet Crne Gore?
- ✓ Obratiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? **Obrazložiti.**
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? **Obrazložiti.**

Za potrebe sprovođenja ovog propisa sredstva su planirana Predlogom Zakona o budžetu za 2025. godinu, na potrošačkoj jedinici Ministarstvo kulture i medija (organizacioni kod 40801), Programu 20 020 Produkcija i umjetničko stvaralaštvo, Potprogramu Kulturno umjetničko stvaralaštvo 20 020 001, Aktivnosti 20 020 001 001 (sap a0342), na izdatku 4318 – Ostali transferi pojedincima – cca 706.068 eura.

Odjeljak 6: Konsultacije zainteresovanih strana

- ✓ naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako
- ✓ naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije)
- ✓ naznačiti glavne rezultate, i kako je input zainteresovanih strana bio uzet u obzir ili zašto nije bio uzet u obzir

Učesnici u konsultacijama:

- Predstavnici kulturnih udruženja
- Akademska zajednica
- Digitalni i multimedijalni umjetnici
- Šira javnost (putem online platformi za javne konsultacije)

Odjeljak 7: Monitoring i evaluacija

- ✓ Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- ✓ Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- ✓ Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- ✓ Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke za implementaciju propisa

1. Nedostatak kapaciteta u administraciji:
 - Administrativni kapaciteti za sprovođenje novih procedura možda neće biti adekvatni.
2. Otpor promjenama:
 - Kulturni stvaraoci i strukovna udruženja mogu pružiti otpor novim procedurama i kriterijumima.

3. Nedovoljna informisanost:

- Kulturni stvaraoci možda neće biti dovoljno informisani o novim pravilima i procedurama.

4. Ograničeni resursi:

- Iako su sredstva predviđena u budžetu, može doći do nepredviđenih troškova ili nedostatka resursa.

5. Koordinacija između institucija:

- Nedostatak efikasne koordinacije između Ministarstva kulture i medija i drugih relevantnih institucija može usporiti implementaciju

Mjere tokom primjene propisa za ispunjenje ciljeva

1. Edukacija i obuka:

- Sprovođenje obuka za administrativno osoblje i informativne kampanje za kulturne stvaraoce i strukovna udruženja o novim procedurama i kriterijumima.

2. Jačanje kapaciteta:

- Unapređenje administrativnih kapaciteta kroz zapošljavanje dodatnog osoblja i poboljšanje tehničkih resursa.

3. Redovne konsultacije:

- Uspostavljanje mehanizama za redovnu komunikaciju i konsultacije sa strukovnim udruženjima i kulturnim stvaraocima kako bi se osigurao njihov aktivan doprinos i povratne informacije.

4. Transparentnost procesa:

- Objavljivanje svih relevantnih informacija i dokumenata vezanih za dodjeljivanje statusa na javno dostupnim platformama kako bi se povećala transparentnost.

5. Prilagođavanje i fleksibilnost:

- Redovno praćenje implementacije propisa i prilagođavanje mjera prema potrebama i izazovima koji se pojave tokom primjene.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva

1. Broj dodijeljenih statusa istaknutih kulturnih stvaralaca:

- Povećanje broja kulturnih stvaralaca koji su dobili status prema novim kriterijumima.

2. Zadovoljstvo korisnika:

- Povratne informacije i ankete među kulturnim stvaraocima i strukovnim udruženjima o njihovom zadovoljstvu novim procedurama.

3. Efikasnost procedura:

- Smanjenje vremena potrebnog za obradu zahtjeva i donošenje odluka o dodjeli statusa.

4. Učešće strukovnih udruženja:

- Broj predloga za dodjelu statusa koje su podnijela strukovna udruženja.

5. Kvalitet rada stručne komisije:

- Evaluacija rada stručne komisije prema broju i kvalitetu donesenih odluka, kao i prema zadovoljstvu korisnika.

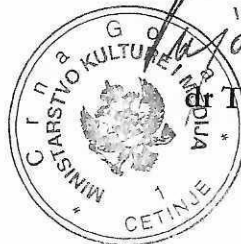
Ove mjere će pomoći u efikasnoj implementaciji propisa, omogućiti pravovremeno prepoznavanje i rješavanje prepreka, i osigurati postizanje zacrtanih ciljeva.

Mjesto i datum:

Cetinje,

10.02.2025.

MINISTARKA

dr Tamara Vujović